

VENDIM
Nr. 209, datë 16.12.2019

**MBI KËRKESËS E SHOQËRISË OST SHA, PËR
DISA NDRYSHIME NË VENDIMIN E BORDI TË ERE-s NR. 207, DATË 18.12.2017,
“PËR MIRATIMIN E RREGULLORES PËR KRITERET STANDARDE TË CILËSISË
SË SHËRBIMIT TË TRANSMETIMIT TË ENERGJISË ELEKTRIKE”**

(Ndryshuar me vendimin nr. 124, datë 30.7.2020)

(i përditësuar)

Në mbështetje të nenit 7, pika 1; 16 dhe 20, pika 1, germa a, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar; nenit 15 dhe 26, të “Rregullores së organizimit, funksionimit dhe procedurave të ERE-s”, miratuar me vendimin e bordit të ERE-s nr. 96, datë 17.6.2016; nenit 7, nenit 8, nenit 9, si dhe nenit 10, të “Rregullores për cilësinë e furnizimit dhe performancën e sigurisë së rrjetit në sistemin e transmetimit të energjisë elektrike”, miratuar me vendimin e ERE-s nr. 207, datë 18.12.2017; nenit 104, pika 4; nenit 113, pika 1 dhe 3, të ligjit nr. 44/2015, “Kodi i Procedurës Administrative”, bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 16.12.2019, mbasi shqyrtoi relacionin me nr. 115/2 prot., datë 12.12.2019, të përgatitur nga Drejtoria e Monitorimit të Tregut, “Mbi ndryshimin e vendimit të bordit të ERE-s nr. 109, datë 1.7.2019, ‘Për ndryshimin e vendimit nr. 207, datë 18.12.2017, ‘Për miratimin e rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike’””,

konstatoi se:

- Bordi i ERE-s, me vendimin nr. 207, datë 18.12.2017, miratoi “Rregulloren për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit të transmetimit të energjisë elektrike”.

- Në vijim të kësaj vendimmarrje, me kërkesë të shoqërisë OST sh.a, si rezultat i pamundësisë për të përmbushur kërkesat e kësaj rregulloreje brenda afateve që ajo përcakton, për shkak të nevojës së kryerjes së investimeve të domosdoshme, bordi i ERE-s, me vendimin nr. 270, datë 21.12.2018 vendosi:

- Ndryshimin e afatit të përcaktuar në nenin 7, pika 1, përkatësisht: data 31 dhjetor 2018, të ndryshohet me datën 30 qershor 2019.

- Ndryshimin e afatit të përcaktuar në nenin 7, pika 2, përkatësisht: data 31 dhjetor 2018, të ndryshohet me datën 30 qershor 2019.

- Ndryshimin e afatit të përcaktuar në nenin 7, pika 3, përkatësisht: data 31 shtator 2018, të ndryshohet me datën 30 qershor 2019.

- Ndryshimin e afatit të përcaktuar në nenin 9, pika 1, përkatësisht: data 1 janar 2019, të ndryshohet me datën 1 korrik 2019.

- ERE-ja, me shkresën me nr. 398 prot., datë 13.6.2019, në zbatim dhe të vendimit nr. 270, datë 21.12.2018, i rikujton shoqërisë OST se në zbatim të nenit 7, pika 4, të Rregullores për: “Kriteret standarde të performancës për Operatorin e Sistemit të Transmetimit”, në vitin 2019, ERE, pasi të rishqyrtojë performancën e ushtruar nga shoqëria OST sh.a., gjatë viteve 2017–2018, do të rivlerësojë nivelet e pritshme të performancës dhe do të miratojë nivelin e lejuar të kriterëve standarde të cilësisë së furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit në sistemin e transmetimit për periudhën në vijim.

- Bordi i ERE-s, në vendimin nr. 109, datë 1.7.2019, “Për një ndryshim në vendimin e bordit të ERE-s nr. 207, datë 18.12.2017, ‘Për miratimin e rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike’” vendosi:

- Pikat 7.1, 7.2 dhe 9.1, të “Rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit të transmetimit të energjisë elektrike”, të miratuar me vendimin nr. 207, datë 18.12.2017, të bordit të ERE-s, të pezullohen deri në miratimin nga ERE-ja të niveleve të lejuara të kriterëve standarde të cilësisë së shërbimit, sipas pikës 7.4 të po kësaj rregulloreje.

- Pika 7.3, e “Rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit të transmetimit të energjisë elektrike”, ndryshon dhe bëhet: “OST sh.a do të propozojë në ERE për miratim, nivelin e lejuar të kriterëve standarde të cilësisë së shërbimit, brenda datës 31 korrik 2019”.

- Pika 7.4, e “Rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit të transmetimit të energjisë elektrike”, ndryshon dhe bëhet: “Brenda 6 muajve nga paraqitja e propozimit të OST sh.a., ERE-ja do të vlerësojë nivelet e pritshme të performancës dhe do të miratojë nivelin e lejuar të kriterëve standarde të cilësisë së shërbimit”.

- OST sh.a., me shkresën nr. 7822 prot., datë 22.11.2019, ka parashtruar kërkesën për ndryshimin e vendimit të ERE-s nr. 109, datë 1.7.2019.

Parashtrimet e OST-së për kërkesën për shtyrje të afateve të vendimit të ERE-s nr. 109, datë 1.7.2019, deri në 31 dhjetor 2021.

- OST sh.a. ka marrë nën administrim traktet 110 kV, të nënstacioneve 110/TM.

- Janë 76 nënstacione dhe rreth 170 trakte, 110 kV, një pjesë e konsiderueshme e të cilave kanë probleme teknike serioze.

- Gjendja teknike e këtyre pajisjeve rezulton edhe më problematike se sa ishte parashikuar në momentin e marrjes në dorëzim.

- Nisur nga tipologjia e rrjetit të transmetimit, kryesisht të rrjetit 110 kV, konstatohet që një pjesë e konsiderueshme e përdoruesve të rinj të rrjetit të transmetimit, operojnë në linja të sistemit të transmetimit shumë të vjetra, të amortizuara, të cilat kanë kufizime në kapacitetet e tyre transmetuese në raport me kërkesat e këtyre përdoruesve.

- Në pjesën më të madhe të rrjetit 110 kV, përfshirë nënstacionet e lidhura në të, nuk janë bërë ndërhyrje rehabilituese dhe shkalla e amortizimit të pajisjeve të tyre është tepër e lartë. Nga evidentimi ka dalë në pah që:

- Sistemi i mbrojtjes rele është me pajisje të vjetërsuara që tashmë nuk përdoren më. Ai nuk është i sigurt, nuk vepron në mënyrë selektive dhe në shumë raste nuk reagon.

- Sistemet e kontrollit lokal janë jashtë funksionit dhe manovrimet në disa raste bëhen vetëm në fushë dhe disa prej këtyre nënstacioneve nuk përfshihen në sistemin SCADA të qendrës kombëtare dispeçer.

- Si rezultat i kësaj gjendjeje shkaktohen pasoja në:

- Mungesën e elementëve komutues, që redukton fleksibilitetin e operimit të skemës dhe shpesh bëhet shkak për ndërprerje të furnizimit me energji elektrike të klientëve, për kryerjen e manovrimeve që janë të nevojshme për operimin në kohë reale.

- Rrezikun me të cilin ndeshet personeli operativ gjatë manovrimit të rrjetit.

- Vështirësi në identifikimin e defekteve në linjat 110 kV, kjo për shkak të mungesës së selektivitetit dhe identifikimit të zonës ku është dëmtuar linja.

- Rritjen e numrit të stakimeve.

- Kërkohet kohë më e gjatë e kryerjes së remonteve.

Konkluzione:

- OST sh.a. është në fazën e hartimit të planit të zhvillimit 10-vjeçar të rrjetit të transmetimit (TYDP), i cili pritet të përfundojë në dhjetor të vitit 2020. Ky plan do të identifikojë nyjet kritike të rrjetit, drejt të cilave do të orientohen edhe investimet e OST sh.a., me qëllim përmirësimin deri në zgjidhjen e problematikave të mësipërme të rrjetit të transmetimit.

- Nga ana tjetër, OST ka tashmë në proces dhe ka planifikuar të ndërmarrë investime të rëndësishme, të cilat kanë për qëllim përmirësimin e gjendjes së impianteve 110 kV. në nënstacionet e marra së fundmi në administrim dhe ndërtimin e linjave të reja apo rikonstruksionin e atyre ekzistuese në rajonet të cilat paraqesin kapacitete të pamjaftueshme.

- Kufijtë e pronësisë së OST sh.a. janë të përcaktuara qartë në ligjin nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar.

- OST sh.a. ka marrë nën administrim dhe pronësi, traktet 110 kV, të nënstacioneve 110/TM, që në vitin 2015, pra me hyrjen në fuqi të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar.

- Përgjatë kësaj periudhe gati 5-vjeçare, OST sh.a. ka realizuar investime dhe ndërhyrje të konsiderueshme në rehabilitimin e rrjetit 110 kV dhe veçanërisht në rehabilitimin e trakteve 110 kV.

- Në argumentimin e përcjellë nga OST sh.a. dhe të sipërcituar jepet një përshkrim i përgjithshëm i rrjetit 110 kV në tërësi dhe i trakteve 110 kV në veçanti. Në këtë argumentim nuk bëhet një ndarje e saktë se sa investime janë realizuar në rrjetin 110 kV, sa trakte 110 kV kanë qenë të rehabilituara dhe sa trakte 110 kV janë rehabilituar nga OST sh.a., përgjatë viteve që këto trakte janë në administrim të OST sh.a..

- Traktet 110 kV të cilët nuk janë të rehabilituara, jo të gjithë kanë të njëjtën problematikë. Këto trakte janë ndërtuar në kohë të ndryshme, kanë ngarkesë të ndryshme dhe karakteristika të ndryshme teknike.

- Në këto kushte, do të ishte e nevojshme një analizë më e plotë, duke analizuar pjesën e nënstacioneve 110 kV/TM me trakte të parehabilituara në grupe të veçanta sipas problematikës që ato paraqesin.

- Në parashtrimet e OST sh.a., nuk paraqitet asnjë problematike për rrjetin transmetues kryesor, atë 400 kV dhe 220 kV, element ky pozitiv për përmbushjen e standardeve të cilësisë së shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike në sistemin e transmetimit, pasi çdo problematikë në këtë rrjet mund të çonte në një problematikë të shtuar në rrjetin 110 kV.

- Investimet e OST sh.a., që janë në implementim dhe ato që janë realizuar së fundmi, shërbejnë në përmirësimin e gjendjes së rrjetit dhe elementëve të transmetimit të energjisë elektrike rrjedhimisht edhe duke përmirësuar standardet e cilësisë së shërbimit të furnizimit dhe performancës së sigurisë së rrjetit të transmetimit të energjisë elektrike.

- Duke qenë se problematika në sistemin e transmetimit është e lokalizuar vetëm në rrjetin 110 kV, dhe në këtë rrjet kjo problematikë është e lokalizuar vetëm në elementet 110 kV, të cilët nuk janë të rehabilituar, sistemi i transmetimit në tërësi paraqet një gjendje të qëndrueshme dhe me standarde teknike të mira.

- Së fundmi OST sh.a., me shkresën nr. 4059/1 prot., datë 26.6.2019, në përgjigje të shkresës tonë, ka përcjellë pranë ERE-s informacion për treguesit e performancës faktike në transmetim për periudhën 2014–2018.

- Në të dhënat e dërguara për periudhën në fjalë, vihet re se treguesit e performancës, të përcaktuar në rregulloren për sistemin e transmetimit, janë përmirësuar konkretisht si më poshtë:

- Konkretisht, koha mesatare e ndërprerjeve në sistemin e transmetimit, nga 102 minuta, në vitin 2014, ka shkuar në 34 minuta, në vitin 2018.

- Energjia e pa furnizuar në sistemin e transmetimit, nga 1435 MWh, në vitin 2014, ka shkuar në 454 MWh, në vitin 2018.

- Koha e nevojshme për përgjigje për lidhjet e reja në sistemin e transmetimit, nga 35 dite, në vitin 2014, ka shkuar në 30 ditë, në vitin 2018. Indeksi i kohëzgjatjes së ndërprerjeve mesatare (SAIDI) në sistemin e transmetimit, nga 225 minuta, në vitin 2014, ka shkuar në 82 minuta, në vitin 2018.

- Cilësia e nivelit të tensionit mbetet brenda vlerave të përcaktuara në Kodin e Transmetimit. Lidhur me cilësinë e niveleve të tensionit nuk ka asnjë ankesë në OST sh.a. nga klientët fundor të lidhur në rrjetin e transmetimit.

- Në rrethanat e konstatuara, propozimi i OST sh.a., për një pezullim të përkohshëm të afatit të parashikuar në pikën 2, të vendimit të bordit të ERE-s nr. 109, datë 1.7.2019, deri në 31 dhjetor 2021, është përtej afatit të nevojshëm për korrigjimin e të metave të konstatuara e që lidhen vetëm me rrjetin 110 kV.

Për gjithë sa më sipër cituar bordi i ERE-s,

VENDOSI:

1. Të pranojë pjesërisht kërkesën e OST sh.a. për shtyrjen e afatit të parashikuar në pikën 2, të vendimit të bordit të ERE-s nr. 109, datë 1.7.2019, “Për një ndryshim në vendimin e bordit të ERE-s nr. 207, datë 18.12.2017, ‘Për miratimin e rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike’”.

2. Miratimin e ndryshimit si më poshtë në vendimin nr. 109, datë 1.7.2019 të bordit të ERE-s “Për një ndryshim në vendimin e bordit të ERE-s nr. 207, datë 18.12.2017, ‘Për miratimin e rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike’”.

a) *Pika 7.3 e “Rregullores për kriteret standarde të cilësisë së shërbimit të transmetimit të energjisë elektrike”, ndryshon dhe bëhet: “OST sh.a. do të propozojë në ERE për miratim nivelin e lejuar të kriterëve standarde të cilësisë së shërbimit, brenda datës 30.11.2020.*

3. Drejtoria e Çështjeve Ligjore, të njoftojë OST sh.a. për vendimin e bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkolet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim, në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti